

Hukuk Bülteni

İş Hukuku | Mart 2025

YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN İŞ SÖZLEŞMELERİNDE HUKUK SEÇİMİ ANAYASA'YA AYKIRI BULUNDU

Anayasa Mahkemesi (AYM), 10 Mart 2025 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan önemli kararıyla¹, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un ("**Kanun**") 27. maddesinin ilk fıkrasının, Anayasa'nın 49. maddesi ile güvence altına alınan, devletin işçilerin haklarını koruma yükümlülüğünü ihlal ettiği sonucuna vardı ve fıkranın iptal edilmesine karar verdi. Karar, 10 Eylül 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir. Bu iptal kararının, yurtdışında işçi istihdam eden ve uluslararası alanda faaliyet gösteren işverenler açısından ciddi etkiler doğurması beklenmektedir.

Kararda AYM, hukuk seçimi yapılması nedeniyle yabancılık unsuru taşıyan iş sözleşmelerine daha sıkı ilişkili hukukun uygulanmadığını ve bu doğrultuda işçilerin hukuk seçimi nedeniyle daha az koruyucu bir hukuka tabi kılınması riskinin oluştuğunu tespit etti. Ek olarak AYM, işçilerin uygulanacak hukuka dair detayları kendi çabalarıyla öğrenmelerinin oldukça zor olduğunu ve işverenin pazarlık gücünü kullanarak işçilerin aleyhine bir hukukun uygulanmasına neden olabileceğine vurgu yaptı. Bu doğrultuda AYM, Anayasa'nın 49. maddesi doğrultusunda, işçilerin korunması ilkesinin dikkate alınması ve devletin bu alandaki pozitif yükümlülüğünü yerine getirmesi gerektiği gerekçesiyle 27. maddenin ilk fıkrasının iptal edilmesine karar verdi.

Karara konu başvurular kapsamında Kanun'un 27. maddesinin ikinci fıkrasının iptali de talep edilmiştir. Ancak AYM, yabancılık unsuru barındıran iş sözleşmelerinde hukuk seçimi yapılmaması durumunda, sözleşmelerin ilgili işin mutad olarak yapıldığı işyeri hukukuna tabi olacağını belirtti. Ayrıca, ilgili sözleşmelerin daha sıkı ilişkili hukuka tabi kılınmasına da imkan sağlandığını ifade etti. Dolayısıyla, daha sıkı ilişkili hukukun işçilere mutad işyeri hukukundan daha yüksek bir koruma sağlaması halinde, işçilerin bu korumadan faydalanabileceğini

¹ 5 Kasım 2024 tarihli ve 2023/158 E. 2024/187 K. sayılı AYM kararı

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

vurguladı. Bu gerekçeyle, devletin işçileri korumaya ilişkin pozitif yükümlülüğünün Kanun'un 27. maddesinin ikinci fıkrası ile çelişmediğini tespit etti. Sonuç olarak, ilgili hükmün Anayasa'ya aykırılık teşkil etmediğine karar verdi.

Karara dair iki ayrı karşı oy bulunmaktadır. Birinci fıkra hakkında verilen iptal kararına ilişkin karşı oy kapsamında, tarafların seçtiği hukuk ile mutata iş yeri hukukunun sağladığı korumanın yetersiz kaldığı hallerde kamu düzenine aykırı bir durum meydana gelmesi halinde Türk hukukunun uygulanmasının her zaman mümkün olduğu belirtilmiştir. Ek olarak sıkı ilişkili hukukun uygulanmasını engelleyen düzenlemenin 27. maddenin birinci fıkrası değil, birinci fıkraya atıf yapmaması sebebiyle aynı maddenin dördüncü fıkrası olduğu vurgulanmış ve dolayısıyla Anayasa'ya aykırılığı söz konusu olabilecek düzenlemenin son fıkra olduğu belirtilmiştir.

İkinci fıkra hakkında verilen karara ilişkin karşı oy kapsamında ise, Kanun'un 27. maddesinin ikinci fıkrasının sosyal devlet ilkesi ile çeliştiği belirtilmiş, Türk işçilerin pratikte bu fıkra dolayısıyla Türk hukuku kapsamında sağlanan koruma mekanizmalarından mahrum kaldığı vurgulanmış ve ikinci fıkranın da iptal edilmesi gerektiği açıklanmıştır.

Konuya ilişkin herhangi bir sorunuz olması halinde her zaman bizlerle iletişime geçebilirsiniz.

İLETİŞİM

Av. Selin Balkır Erçin

sbalkir@kolcuoglu.av.tr

Av. Alperen Erbay

aerbay@kolcuoglu.av.tr